

Редакцијски пречишћен текст

На основу члана 46. став 2. Закона о полицији („Службени гласник РС”, број 6/16),

Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК

о начину понашања и личном изгледу полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова

„Службени гласник РС”, бр. 13 од 14. фебруара 2018, 83 од 27. августа 2021.

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин понашања и лични изглед полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство).

II. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ О ПОНАШАЊУ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 2.

Полицијски службеници и други запослени дужни су да се на раду и ван рада понашају тако да не штете угледу Министарства и угледу других полицијских службеника и запослених у Министарству.

Члан 3.

Поред дужности и овлашћења прописаних законом, прописима донетим на основу закона и Кодексом полицијске етике, полицијски службеници и други запослени у Министарству дужни су да:

- 1) у службеним односима са грађанима буду пристојни, непристрасни, објективни, одмерени и одлучни;
- 2) са дужном пажњом пружају помоћ грађанима;
- 3) у свакој прилици чувају лични углед и углед Министарства;
- 4) исказују међусобно поштовање части и угледа, развијају и учвршћују добре међуљудске односе, сарадњу и позитивну радну атмосферу;

5) поштују и са уважавањем се обраћају старијем по звању, чину и старешинству уз исказивање поштовања хијерархијске структуре у Министарству.

Члан 4.

Руководиоци и старешине дужни су да личним изгледом, залагањем и радом дају пример другим полицијским службеницима и запосленима, а посебно да:

- 1) поштују достојанство, част и углед полицијских службеника и других запослених и омогућују им остваривање њихових права;
- 2) улажу своје способности, знање и искуство ради извршавања постављених задатака;
- 3) се старају о дисциплини полицијских службеника и других запослених;
- 4) стварају услове и позитивну радну атмосферу тако да се у току рада изрази радна способност сваког полицијског службеника и запосленог.

Члан 5.

Полицијским службеницима и другим запослени на раду и ван рада није дозвољено да:

- 1) примају новчане награде и поклоне од других органа, организација или појединача, осим у случајевима када је давање такве врсте награде прописано законом или прописом донетим на основу закона;
- 2) приватни интерес ставе испред јавног интереса;
- 3) се придржују и учлањују у организације и удружења чији би циљеви или сврха неповољно утицали на извршавање службених дужности, дисциплину или понашање;
- 4) конзумирају опојне дроге и друге психоактивне супстанце;
- 5) долазе на рад под утицајем алкохола, и конзумирају алкохол док су у униформи;*
- 6) објављују фотографије, односно видео снимке у униформи, односно грађанском оделу, са радног места или из радног простора или другог места и простора са ког се посредно или непосредно могу идентификовати као полицијски службеници или други запослени у Министарству, на начин којим се нарушава углед Министарства;***
- 7) објављују фотографије, односно видео снимке средстава Министарства, на основу којих се посредно или непосредно могу идентификовати као полицијски службеници или други запослени у Министарству, на начин којим се нарушава углед Министарства;***

8) објављују текстове, коментаре, видео или аудио снимке непримереног садржаја којима се нарушава углед Министарства.*

*Службени гласник РС, број 83/2021

Члан 6.

Ради успешног извршавања послова радног места, полицијски службеници и други запослени дужни су да развијају и негују колегијалне и професионалне односе који се огледају у међусобном поверењу, поштовању, разумевању и помагању, а нарочито да у вршењу службене дужности притељну у помоћ другим полицијским службеницима или запосленима који се нађе у ситуацији у којој им је помоћ потребна.

Међусобни односи полицијских службеника и других запослених не смеју да штете успешном извршавању послова радног места и службених задатака.

Полицијски службеници и други запослени разговарају гласом нормалне јачине, без повишеног тонова, тако да се не вређа ничије достојанство.

III. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ПОНАШАЊУ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Ословљавање, поздрављање, обраћање и представљање

Члан 7.

Полицијски службеници се међусобно ословљавају са „Господине/Госпођо”, додајући функцију, чин или звање.

Сваком старијем по функцији, чину или звању, полицијски службеник обраћа се уз персирање (са „Ви”).

Сваког грађанина, полицијски службеник ословљава са „Господине/Госпођо” и обраћа му се уз персирање (са „Ви”). Војна лица у униформи могу се ословљавати по чину који имају, или само са „Господине/Госпођо”.

Старији полицијски службеник, може да ослови млађег само по имену, презимену или по чину/звању, обраћајући му се уз персирање (са „Ви”).

На позив старијег, полицијски службеник одговара са „Изволите господине/госпођо”, додајући функцију, чин или звање, ако је посредно позван са „Господине/Госпођо”, додајући функцију, чин или звање, јављам се по Вашем наређењу/налогу”, ако је упућен од стране другог полицијског службеника са „Господине/Госпођо”, додајући функцију, чин или звање, јављам се по наређењу/налогу, додајући функцију, чин или звање лица по чијем наређењу/налогу се јавља”.

Члан 8.

Полицијски службеници који се не познају, представљају се један другоме, саопштавањем имена, презимена, назива радног места и организационе јединице у којој раде.

Први се представља полицијски службеник који је млађи по чину/звању или функцији.

Млађи пружа руку да би се руковао са старијим тек кад то учини старији полицијски службеник.

Представљање се увек врши у стојећем ставу, они који су до тада седели, устају, осим у случајевима када је то неизводљиво.

Члан 9.

Када је потребно да се полицијски службеник обрати другом полицијском службенику који се налази заједно са старијим полицијским службеником, претходно ће замолити старијег да му то одобри са „Господине/Госпођо, додајући функцију, чин или звање, дозволите ми да се обратим, додајући функцију, чин или звање лицу коме треба да се обрати”.

Када се полицијски службеник придружује групи полицијских службеника, представља се најстаријем међу њима.

Члан 10.

Полицијски службеници се међусобно поздрављају и отпоздрављају, уобичајеним грађанским поздравом у односу на доба дана.

Млађи полицијски службеник поздравља старијег, а старији му отпоздравља, у свим приликама када се сусрећу или када долазе у непосредни контакт.

Ако су полицијски службеници истог положаја (функције), чина или звања, поздрављају се узајамно и истовремено.

Униформисани полицијски службеници поздрављају и отпоздрављају, на начин прописан стројевим правилима полиције.

Понашање полицијских службеника у канцеларијама и другим службеним просторијама

Члан 11.

Кад полицијски службеник треба да уђе у канцеларију старијег полицијског службеника, пријављује се одређеном запосленом (техничком секретару, дежурном и сл.), а где таквог запосленог нема, куца на врата и улази по добијеном одобрењу.

Кад полицијски службеник уђе у канцеларију старијег поздравља чим уђе и затвара врата, а кад се заврши разговор, из канцеларије излази по одобрењу старијег.

Члан 12.

Кад старији полицијски службеник уђе у канцеларију млађег, млађи устаје и поздравља га. Кад старији полицијски службеник излази из канцеларије млађи устаје и стоји док старији не напусти канцеларију.

Полицијски службеници који раде у истој канцеларији поздрављају се у току радног времена само при доласку на рад и при одласку са рада.

У канцеларијама и другим просторијама у којима раде заједно старији и млађи полицијски службеници, млађи се могу старијима обраћати седећи.

Полицијски службеници, старији и млађи, који се за време рада сусрећу више пута поздрављају се, по правилу, само приликом првог сусрета и при одласку са рада.

Члан 13.

На службеном састанку који се одржава у затвореној просторији, руководиоца који руководи састанком сви учесници поздрављају устајањем, на почетку и на крају састанка, кад излази из просторије. Уколико се састанак одржава напољу, најстарији полицијски службеник постројава остале и предаје рапорт руководиоцу који руководи састанком, ако се друкчије не нареди.

У просторијама и просторима где се обавља настава, обука, бојево гађање или у трпезаријама, радионицама, дежурним службама и другим радним просторијама где би прекидом рада могло доћи до проузроковања штетних последица, када у њих улази руководилац или старији, одговорни полицијски службеник у просторији га поздравља и по потреби предаје рапорт, док остали полицијски службеници не устају и не прекидају рад.

Кретање полицијских службеника у групи

Члан 14.

У друштву са старијим, млађи полицијски службеник иде са леве стране. Ако заједно иду три полицијска службеника, најстарији се налази у средини, други по старешинству се креће са његове десне стране и најмлађи са његове леве стране. По истом принципу, полицијски службеници се крећу и када иду у групи више од три.

Смотра

Члан 15.

Смотром се, по правилу, остварује увид у:

- 1) лични изглед полицијских службеника, ношење, одржавање и чување униформе, опреме и других средстава на личном задужењу полицијских службеника;
- 2) стање оружја, муниције, опреме и других техничких средстава организационе јединице;
- 3) стање унутрашњег реда и хигијене у службеним просторијама;
- 4) стање службених паса и коња, њиховог физичког изгледа, стање хране, исправности и чистоће опреме и објеката смештаја.

Приликом смотре, полицијски службеници треба да буду обријани, уредно потшишани, а униформа полицијских службеника чиста, испеглана и одговарајуће величине. Оружје, муниција, опрема и друга средства на личном задужењу треба да буду у складу са прописаним начином чувања и одржавања.

Руководилац који врши смотру или полицијски службеник кога он одреди, указује на уочене недостатке и неправилности и наређује да се отклоне одмах или до рока који одреди.

Рапорт

Члан 16.

Дежурни полицијски службеник руководиоцу организационе јединице, по правилу рапорт предаје на почетку радног времена, а осталим руководиоцима у организационој јединици само када је руководилац организационе јединице одсутан.

Члан 17.

Руководилац организационе јединице или униформисани полицијски службеник кога он овласти, када је планиран или најављен долазак, дужан је да преда рапорт:

- 1) министру унутрашњих послова;
- 2) државном секретару Министарства;
- 3) директору полиције, заменику или помоћнику директора полиције;
- 4) начелнику или команданту организационе јединице у седишту Дирекције полиције
- 5) начелнику полицијске управе.

Када долазак руководилаца из става 1. овог члана, није планиран или најављен, рапорт предаје дежурни полицијски службеник.

Члан 18.

Рапорт се, по правилу, предаје при уласку у службене просторије организационе јединице, ако је искључена могућност да се са садржајем рапорта упознају непозvana лица. У противном, рапорт се предаје по уласку у службене просторије организационе јединице.

Када је јединица полиције постројена за дочек, поздрављање јединицом и предаја рапорта врши се по прописаном правилу полиције.

Прославе, свечаности, жалости и сахране

Члан 19.

У свечаним приликама полицијски службеници који учествују у прославама и свечаностима носе свечану униформу.

Члан 20.

Полицијски службеник који изгуби живот при обављању или поводом обављања полицијских послова и задатака, сахраниће се са погребним почастима, ако то жели његова породица.

О сахрани полицијског службеника стара се руководилац организационе јединице или полицијски службеник кога он одреди, у договору са породицом. У име организационе јединице од покојника се опрашта полицијски службеник кога одреди руководилац организационе јединице.

За сахрану полицијског службеника, по правилу, одређује се:

- 1) почасна јединица полиције;
- 2) почасна пратња;
- 3) погребна кола или лафет;
- 4) одређени број полицијских службеника за ношење надгробног знака, одликовања, венаца и изношење ковчега;
- 5) оркестар полиције.

Руководилац организационе јединице, односно руководилац почасне јединице полиције у току сахране, стара се да одавање погребних почасти не ремети обављање религиозних обреда.

Члан 21.

Почасна јединица полиције, коју чини 10 до 30 полицијских службеника, на погребу иде пешке. Број полицијских службеника у почасној јединици одређује руководилац организационе јединице.

У одређено време почасна јединица и оркестар се постројавају окренути према згради у којој се налази ковчег са посмртним остацима. Погребна кола или лафет са почасном пратњом поставља се код улаза у зграду.

Приликом изношења ковчега, руководилац почасне јединице полиције командује „мирно“ и „поздрав“, а музика свира одговарајућу/пригодну композицију. За време интонирања одговарајуће/пригодне композиције, униформисани полицијски службеници који се налазе ван строја поздрављају руком. Одговарајућа/пригодна композиција се интонира све док се ковчег не стави на погребна кола или лафет, а након тога руководилац почасне јединице даје знак оркестру да прекине свирање и командује „мирно“. Ако је предвиђено да се на том месту одржи опроштајни говор, погребна поворка се образује и креће кад се говор заврши.

Ако се врши кремација, погребне почасти се могу одати пре или после кремације у договору са породицом покојника.

Члан 22.

Распоред полицијских службеника у погребној поворци одређује руководилац почасне јединице полиције у договору са породицом покојника.

До гробља, односно до места где ће се покојник сахранити, погребна поворка се креће лаганим кораком, а оркестар свира одговарајућу/пригодну композицију.

Члан 23.

Кад погребна поворка стигне на место сахране, почасна јединица и оркестар се постројавају окренути према гробном месту. Ако је гробље неподесно за кретање и постројавање, почасна јединица и оркестар полиције се могу зауставити и постројити на погодном месту које није много удаљено од гробног места.

Пре спуштања ковчега у гроб почасна јединица испаљује три плотуна са маневарском муницијом, после тога руководилац почасне јединице полиције командује „поздрав”, а оркестар интонира одговарајућу/пригодну композицију.

Члан 24.

У договору са породицом, ако то породица жели, застава Републике Србије положе се на одар, тако што се њоме покрива ковчег по дужини, и то тако да се горње поље заставе налази с леве стране, спреда гледано.

Након почасне паљбе, два полицијска службеника из почасне пратње скидају заставу са ковчега, савијају је и предају командиру почасне јединице, а командир породици преминулог.

IV. ЛИЧНИ ИЗГЛЕД ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 25.

Запослени на радно место долазе прикладно и уредно одевени, примерено пословима које обављају. Својим личним изгледом и начином одевања не смеју нарушавати углед Министарства.

Неприкладном одећом сматрају се нарочито: кратке панталоне, поцепан цинс, цинс са упадљивим апликацијама, одећа са великим деколтеом, бретелама, отворима на леђима, stomaku и другим деловима тела, непримерено кратке сукње и хаљине, сукње и хаљине са великим шлицивима који откривају делове тела, провидна одећа, одећа са упадљивим апликацијама, непристојним и провокативним садржајем, спортска одећа и папуче.

Запослена може бити дискретно нашминкана, са примереним накитом.

Забрањено је ношење пирсинга и других неприкладних модних детаља на видним местима.

Није дозвољено да тетоваже буду на видљивим деловима тела, а уколико постоје треба да буду покривене одећом.

Правила из става 1–5. овог члана не примењују се у случају када је то неопходно због оперативног рада на терену.

Члан 26.

Полицијски службеници у статусу овлашћених службених лица и припадници ватрогасно-спасилачких јединица који полицијске или друге унутрашње послове обављају у униформи (у даљем тексту: унiformисани полицијски службеници) дужни су да се придржавају прописа о ношењу униформе.

Униформа мора бити увек уредна, чиста и испеглана. Забрањено је прекрајање и мењање облика делова униформе, комбиновано ношење униформе и грађанског одела, као и ношење других ознака осим прописаних.

Приликом обављања полицијских или других унутрашњих послова на терену, унiformисани полицијски службеници женског пола, по правилу, носи панталоне.

Приликом обављања послова из става 1. овог члана, дозвољен је другачији начин одевања о чему одлучује руководилац организационе јединице.

Члан 27.

Унiformисани полицијски службеник не може да носи браду, а може да носи бркове, који не смеју да прелазе висину линије горње усне.

Остали запослени који полицијске и друге унутрашње послове обављају у грађанском оделу, могу носити бркове и браду у природној боји.

Бркови и брада, ако се носе, морају бити уређени и чисти и такве величине длаке да не изазивају велику пажњу, односно да не излазе ван волумена лица. Дугачке браде нису примерене.

Унiformисани полицијски службеник дужан је да одржава косу уредном, тако да коса не покрива ушну школјку и не пада на крагну, као и да зулуфи не прелазе почетак ресице ушне школјке.

Унiformисани полицијски службеници женског пола дужни су да воде рачуна да им коса не пада преко рамена. Дужа коса везује се прикладном гумицом и причвршћује шналом неупадљивих боја и облика. Шишке не смеју да вире испод обода шешира или качкета.

Уколико се полицијски службеници и други запослени фарбају, коса, бркови и брада морају да буду у природним нијансама боја.

Унiformисани полицијски службеници и други запослени не могу да имају дугачке нокте, ни нокте обожене различитим и флуоресцентним бојама.

Члан 28.

Униформисани полицијски службеник не може да носи видљиво истакнуте наруквице, огрице или ланчиће, осим једног прстена, односно бурме на руци.

Униформисани полицијски службеник не може да носи минђуше.

Униформисани полицијски службеници женског пола не могу да носе више од једног паре минђуша, неупадљивог облика, боје и величине.

Члан 29.

Униформисани полицијски службеник на јавном месту у униформи, може да носи роковник или нотес, ташну, мањи кофер или пакет, а спортске реквизите у одговарајућим футролама и ранчевима, без упадљивих амблема и апликација, чије је боја прилагођена боји униформе.

На јавном месту, униформисани полицијски службеник не може да носи наочаре за сунце упадљивих боја и облика, уређаје са слушалицама за репродукцију звука и слике, осим уређаја за разговор мобилним телефоном слободних руку, као и разне кесе, џакове, веће пакете и друге предмете, осим када је то потребно ради вршења полицијских и других унутрашњих послова.

Приликом непосредног контакта са грађанима, уколико полицијски службеник и други запослени носи наочаре за сунце, исте скида, осим ако се не ради о наочарама за сунце са диоптријом.

Члан 30.

Запослени који полицијске и друге унутрашње послове обавља у јавности, не сме да пуши и да комуницира са грађанима са цигаретом у руци или устима. Уколико запослени пуши, изабраће прикладан тренутак и место где није упадљив и уочљив грађанима, уз поштовање одредби закона којим се уређује употреба дуванских производа.

Запослени из става 1. овог члана, посебно униформисани полицијски службеник, дужан је да приликом конзумирања хране и безалкохолног пића води рачуна да то обавља дискретно и у време паузе, на предвиђеном месту или месту које није превише изложено јавности.

За време комуникације са грађанима, полицијски службеник и други запослени не сме да жваће жвакаћу гуму.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 31.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 број 930/18-3

У Београду, 14. фебруара 2018. године

Министар унутрашњих послова,

др **Небојша Стефановић**, с.р.